

**TMMOB JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
GENEL MERKEZ**

Sayı : 1017/503
Konu : Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinde
Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik Taslağı

04.05.2020

**ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞINA
(Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü)**

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının web sayfasında <https://mpgm.csb.gov.tr/mpyy--yonetmelik-taslagi-duyuru-407950> adresinde kamuoyu ile paylaşılan "Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik Taslağı"na ilişkin olarak TMMOB-Jeoloji Mühendisleri Odasının görüş ve değerlendirmeleri ekteki forma işlenerek yazımız ekinde gönderilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Hüseyin ALAN
Yönetim Kurulu Başkanı

EK:

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odasının Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğine Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik Taslağına ilişkin görüşü

DAĞITIM

- 1- ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
(Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü)
- 2- ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
(Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü)
- 3- ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
(Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü)
- 4- ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
(Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı)
- 5- İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
(AFAD Başkanlığı)
- 6- ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
(MAPEG Genel Müdürlüğü)
- 7- SAĞLIK BAKANLIĞI
(Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü)
- 8- CUMHURBAŞKANLIĞI
(İdari İşler Başkanlığı)

**TMMOB JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
GENEL MERKEZ**

**MEKÂNSAL PLANLAR YAPIM YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK TASLAĞI
TMMOB-JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI'NIN GÖRÜŞLERİ**

Taslağın Geneli Üzerindeki Görüş ve Değerlendirme	Teklif
<p>Çevre ve Şehircilik Bakanlığı-Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü'nün https://mpgm.csb.gov.tr/mpyy--yonetmelik-taslagi-duyuru-407950 adresinde yayınlanan "MEKÂNSAL PLANLAR YAPIM YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK TASLAĞI" Odamızın ilgili komisyonlarında incelenmiş ve aşağıdaki önerilerin Bakanlığınıza iletilmesi uygun bulunmuştur.</p> <p>Yaptığımız incelemede, "Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik Taslağı" ile getirilen değişikliklerin sadece adı geçen Yönetmeliğin uygulama süreçleri ile ilgili ve sınırlı olmadığı, aslında ülkemiz planlama sisteminin tümünü yakından ilgilendiren bir etki alanına sahip olduğu görülmektedir.</p> <p>Bu açıdan bakıldığında, "Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği ve hazırlanan değişiklik taslağının" önemli bazı eksiklikleri içerdiği, özellikle ülke kalkınması için son derece önemli olan enerji ve madencilik alanları ile koruyucu halk sağlığının mekanla ilişkisinin kurulamadığı, bu alanların yönetmelik içinde dikkate alınmadan düzenlendiği görülmektedir. Örnek vermek gerekirse, 5686</p>	

TMMOB JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI GENEL MERKEZ

sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Suların Kanunu sonrası verilen jeotermal kaynak ruhsat alanlarının önemli bir bölümü yerleşim alan sınırları içinde veya mücavirinde kaldığından, ilgili kanun gereğince kaynağın korunması amacıyla düzenlenen kaynak koruma raporlarına göre ilgili idarelerin jeotermal ruhsat alanlarını planlara işleyerek imar planlarında revizyon yapması gerekmektedir. Ancak mekânsal plan yapım yönetmeliğinde bu kanun ve kaynağın korunmasına ilişkin tedbirlerin imar planlarına işlenmemesi veya plan yapım süreçlerinde kaynak ruhsat alanlarının dikkate alınmaması nedeniyle jeotermal kaynaklardan enerji üretenler ile halk karşı karşıya gelmektedir. Günümüzde Batı Anadolu kentlerimizde (Aydın, Denizli, İzmir, Manisa vb) jeotermal kaynakların yerleşim alanı içerisinde veya mücavirinde bulunduğu yerlerde yaşanan sorunlarının temelinde planlama süreçlerinde yapılan hatalar gelmektedir. Benzer durum rüzgar enerji santralleri, madencilik ve diğer yeraltı kaynakları içinde geçerlidir. Söz konusu yönetmeliğin tanımlar maddesinin “Mekansal Strateji Planı” içinde enerji, madencilik vb. kavramlar geçmekle birlikte, bu kaynak veya varlıkların plan yapım süreçlerinde dikkate alınacağına ilişkin her hangi bir ibare yönetmeliğin diğer maddelerinde yer almamaktadır.

Yine benzer şekilde 3194 sayılı imar kanununun amaç maddesinde “*Bu Kanun, yerleşme yerleri ile bu yerlerdeki yapılaşmaların; plan, fen, sağlık ve çevre şartlarına uygun teşekkülünü sağlamak amacıyla düzenlenmiştir.*” şeklinde düzenlenmiş ve toplum sağlığının geliştirilmesi de planlamanın bir parçası olarak görülmüştür. Söz konusu yönetmelikte ise mekansal planlar ile koruyucu halk sağlığı arasında bir bağ kurulmadığı gibi koruyucu halk sağlığı kavramı yönetmeliğin amaç maddesi içinde bile yer almamıştır. Bu açıdan bakıldığında; söz konusu yönetmeliğin koruyucu halk sağlığı- mekansal plan ilişkisi oldukça eksiklidir. Bu nedenle imar kanununun amaç maddesinde belirtilen hedefleri sağlamaktan da uzaktır. Örnek vermek gerekirse Sağlık Bakanlığının yaptığı açıklamalardan ülkemizde yersel kaynaklı radon gazından akciğer kanserine yakalanan ve yaşamını yitirenlerin sayısı yılda 2300 kişinin üzerindedir. Radon gazından kaynaklı halk sağlığı sorunları gerek planlama, gerekse yapı üretim süreçlerinde

TMMOB JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI GENEL MERKEZ

alınacak basit tedbirlerle önlenabilir nitelikte olmasına rağmen bu tedbirlerin alınmaması nedeniyle her yıl binlerce insanımız yaşamını yitirmeye devam etmektedir. Benzer şekilde jeojenik kökenli kirleticiler dolayısı ile her yıl on binlerce insanımız yaşamını yitirmeye devam etmektedir. Planlama süreçlerinde yapılacak basit çalışmalarla jeojenik kökenli kirleticilerden kaynaklı halk sağlığı sorunları önlenabilir nitelikte olmasına rağmen “mekânsal plan yapım yönetmeliğinde” jeojenik kökenli kirleticilere ilişkin verilerin planlama süreçlerine entegrasyonu sağlanmadığından gerekli tedbirler göz ardı edilmekte ve bundan kaynaklı çok sayıda yurttaşımız yaşamını yitirmektedir. Bu durum, sosyal güvenlik sistemi üzerine de önemli ekonomik yük getirmektedir.

Ayrıca 20.02.2020 tarih ve 31045 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN” ile 03.05.1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun birçok maddesinde değişiklik yapılarak örneğin “mevzi” ibaresi Kanun (7. Madde) metninden çıkarılmış, “İmar planlarında bina yükseklikleri yençok: serbest olarak belirlenemeyeceği” veya “Parsel bazında; nüfusu, yapı yoğunluğunu, kat adedini, bina yüksekliğini arttıran imar planı değişikliklerinin yapılamayacağı” gibi birçok yenilik hüküm altına alınmıştır. Bu değişiklikler sonucunda Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğinin (MPYY) ilgili maddelerinde değişiklik yapılması gerekliliği ortaya çıkmış ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca web sayfasında yayınlanan değişiklik Taslağı hazırlanmıştır.

Taslak genelinde vurgulanması gereken hususlardan birinin ise önerilen değişiklikler ile Yönetmelik arasındaki uyumsuzluklar olduğu inancındayız. Adı geçen Yönetmeliğin Amaç başlığı altında yayınlanmış olan “fiziki, doğal, tarihi ve kültürel değerleri korumak ve geliştirmek, koruma ve kullanma dengesini sağlamak, ülke, bölge ve şehir düzeyinde sürdürülebilir kalkınmayı desteklemek, yaşam kalitesi yüksek, sağlıklı ve güvenli çevreler oluşturmak üzere hazırlanan,

TMMOB JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI GENEL MERKEZ

arazî kullanımı ve yapılaşma kararları getiren mekânsal planların yapımına ve uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar” ile değişiklik teklifleri arasında bir uyum sözkonusu değildir. Diğer yandan bu uyumsuzluğun bir boyutunu da mesleki yetki ve sorumluluk alanına giren konular oluşturmaktadır. Örneğin afetler ve iklim değişikliği, su kaynaklarının korunma duyarlılığı gibi.

Bu nedenlerden dolayı Taslak ile getirilmek istenen değişiklikler mesleki derinliğimiz, kamu yararı ve bilimsel bakış açısıyla ele alınmaya ve değerlendirilmeye; olası sorunların ortaya çıkmasını engelleyecek öneriler geliştirilmeye çalışılmıştır. Mekansal Plan Yapım Yönetmeliğinin çok paydaşlı olarak tartışıldıktan sonra yayımlanması gerektiği düşünülmektedir.

Taslak Maddesi	Görüş ve Değerlendirme	Teklif
<p>MADDE 1- Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğinin 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki (m), (n) ve (o) bentleri eklenmiştir.</p> <p>m) Plan değişiklikleri, plan ana kararlarını, sürekliliğini, bütünlüğünü sosyal ve teknik altyapı dengesini bozmayacak şekilde ve teknik gerekçeleri sağlamak şartıyla yerleşmenin özelliğine uygun olarak yapılır. İhtiyaç analizini içeren sosyal ve teknik altyapı etki değerlendirme raporu hazırlanarak, planı</p>	<p>Taslak ile MPYY'nin 7 nci maddesinin birinci fıkrasına (m), (n) ve (o) bentleri eklenmektedir.</p> <p>Bu yeni bentlerden (m) bendindeki düzenleme ne yazık ki, adı geçen yönetmeliğinin genel ilkelerine aykırılık oluşturmakta ve afet yönetimi, iklim değişikliği ile mücadele, sağlık ve çevre duyarlılıkları açısından herhangi bir vurgu içermemektedir. Oysa mevcut ülke ve dünya koşullarında, bu konular plan karar vericileri için açık bir öncelik taşır ve bir plan değişikliğinin yeni bir afet riski yaratmaması, veya kirlilik veya</p>	<p>MADDE 1- Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğinin 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki (m), (n) ve (o) bentleri eklenmiştir.</p> <p>m) Plan değişiklikleri, <u>jeolojik-jeoteknik etüt raporundaki önerileri, afetler ve iklim değişiklikleri ile mücadelevi,</u> plan ana kararlarını, sürekliliğini, bütünlüğünü sosyal ve teknik altyapı dengesini bozmayacak şekilde ve teknik gerekçeleri sağlamak şartıyla <u>ve çevresel duyarlılıklarla</u> yerleşmenin özelliğine uygun olarak yapılır. İhtiyaç analizini içeren sosyal ve teknik altyapı etki değerlendirme raporu</p>

TMMOB JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI GENEL MERKEZ

onaylayacak idareye plan değişikliği teklifi ile birlikte sunulur.

n)16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamındaki alanlarda, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununda belirtilen merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin yetkisi içindeki kamu yatırımları ile mülkiyetinin tamamı kamuya ait taşınmazlar, mazbut ve mülhak vakıflara ait alanlar hariç olmak üzere imar parseli ölçeğinde nüfus veya yapı yoğunluğunu, kat adedini, bina yüksekliğini artıran üst ölçekli plan değişikliği yapılamaz.

çevresel sorun kaynağına dönüşmemesi ve jeolojik-jeoteknik veya mikrobölgeleme etüt çalışması sonuçlarıyla uyumlu olması gereklidir. Bu nedenlerden dolayı (m) bendine iklim değişikliği, afet, koruyucu halk sağlığı ve çevresel etki boyutlarının eklenmesi yararlı görülmüştür.

Diğer yandan (n) bendinde “imar parseli ölçeğinde nüfus veya yapı yoğunluğunu, kat adedini, bina yüksekliğini artıran üst ölçekli plan değişikliği yapılamayacağı” belirtilmekle birlikte önemli bir istisna getirilmiştir. Ancak 20.02.2020 tarih ve 31045 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN” ile “İmar planlarında bina yükseklikleri yenecek: serbest olarak belirlenemez” ve “Parsel bazında; nüfusu, yapı yoğunluğunu, kat adedini, bina yüksekliğini arttıran imar planı değişiklikleri yapılamaz” ilkesel olarak hiçbir istisnaya tabi kılınmadan hüküm altına alınmıştır. Dolayısıyla (n) bendi ile getirilmek istenen istisna yasaya açık aykırılık oluşturmaktadır. Benden içeriğinin bu istisna olmadan yasaya uygun olarak düzenlenmesi gerektiği düşünülmektedir.

hazırlanarak, planı onaylayacak idareye plan değişikliği teklifi ile birlikte sunulur.

n)~~16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamındaki alanlarda, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununda belirtilen merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin yetkisi içindeki kamu yatırımları ile mülkiyetinin tamamı kamuya ait taşınmazlar, mazbut ve mülhak vakıflara ait alanlar hariç olmak üzere İmar planlarında bina yükseklikleri yenecek: serbest olarak belirlenemez;~~ imar parseli ölçeğinde nüfus veya yapı yoğunluğunu, kat adedini, bina yüksekliğini artıran üst ölçekli plan değişikliği yapılamaz.

TMMOB JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI GENEL MERKEZ

MADDE 5- Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğinin 26 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 26 – (1) İmar planı değişikliği; plan ana kararlarını, sürekliliğini, bütünlüğünü, sosyal ve teknik altyapı dengesini bozmayacak nitelikte, kamu yararı amaçlı, teknik ve nesnel gerekçelere dayanılarak yapılır.

(2) İmar planlarında sosyal ve teknik altyapı hizmetlerinin iyileştirilmesi esastır. Yürürlükteki imar planlarında öngörülen sosyal ve teknik altyapı standartlarını düşüren plan değişikliği yapılamaz.

(3) 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamındaki alanlarda, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununda belirtilen merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin yetkisi içindeki kamu yatırımları ile mülkiyetinin tamamı kamuya ait taşınmazlar, mazbut ve mülhak vakıflara ait alanlar hariç olmak üzere;.....

4) İmar planı değişikliği teklifi, plan açıklama

Yukarıda da belirtildiği üzere özellikle imar plan değişikliği sürecinde koruyucu halk sağlığı, çevre, afet, iklim değişikliği ve jeolojik-jeoteknik etkilerin araştırılması ve planlamanın temel girdisi yapılması gerekmektedir. Bu bağlamda, Taslağın 5inci maddesine konu Yönetmeliğin 26ncı maddesinin 1inci ve 2nci fıkralarına yukarıdaki görüşlerimize uyumlu olarak bazı ilaveler önerilmiş ve iklim değişikliği, afet ve çevresel etki boyutlarının eklenmesi yararlı görülmüştür.

Ayrıca yasaya aykırılık oluşturması nedeniyle 3üncü fıkranın girişindeki istisnaların metinden çıkartılması önerilmiştir.

MADDE 5- Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğinin 26 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 26 – (1) İmar planı değişikliği; **yerleşimi gelecekteki olası halk sağlığı, afet ve iklim değişikliği etkilerinden koruyacak, çevreye duyarlı**, plan ana kararlarını, sürekliliğini, bütünlüğünü, sosyal ve teknik altyapı dengesini bozmayacak nitelikte, **jeolojik-jeoteknik etüt sonuçlarına uygun olarak**, kamu yararı amaçlı, teknik ve nesnel gerekçelere dayanılarak yapılır.

(2) İmar planlarında sosyal ve teknik altyapı hizmetlerinin iyileştirilmesi, **koruyucu halk sağlığı, afetler ve iklim değişikliği etkileriyle mücadelenin geliştirilmesi** esastır. Yürürlükteki imar planlarında öngörülen sosyal ve teknik altyapı standartlarını düşüren plan değişikliği yapılamaz.

(3) **16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamındaki alanlarda, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununda belirtilen merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin yetkisi içindeki kamu yatırımları ile mülkiyetinin tamamı kamuya ait taşınmazlar, mazbut ve mülhak vakıflara ait alanlar hariç olmak üzere;.....**

TMMOB JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI GENEL MERKEZ

raporu sosyal ve teknik altyapı etki değerlendirmesi raporu birlikte sunulur.

.....

(8) Her tür ve ölçekteki bu maddenin üçüncü fıkrası hükümlerinde açıklananlar hariç olmak üzere, imar planı değişikliklerinde, kentsel sosyal ve teknik altyapıya yönelik etkilerin belirlenmesi ve gerekli önlemlerin alınması amacıyla ayrıca Ek 3' de gösterilen formata uygun sosyal ve teknik altyapı etki değerlendirmesi raporu hazırlanır veya hazırlattırılarak, plan değişikliği teklifi ile birlikte idareye sunulur.

(9) Sosyal ve teknik altyapı etki değerlendirmesi raporunda;

a) Yapılmak istenen plan değişikliği alanı ile etki alanının, mevcut teknik altyapı kapasitesi ve çevreye ilişkin özellikleri ortaya konularak yürürlükteki plan ile karşılaştırılarak, mevcut durum ve yeni durum çerçevesinde, değişikliğin gerekçesi ile sorun ve ihtiyaç analizine yer verilir.

b) İhtiyaç analizi çerçevesinde yapılmak

İmar planı değişikliği teklif sürecini düzenleyen 4üncü fıkrasına, jeolojik-jeoteknik etüt veya mikro bölgeleme raporuna dayanmadan plan değişikliği yapılamayacağını hüküm altına alacak şekilde değişiklik süreçlerinde de jeolojik-jeoteknik etüt veya mikro bölgeleme raporu hazırlanmasını zorunlu kılan bir ilave yapılması gerekli görülmüştür (İmar planı revizyonu ve ilaveleri için bu yönde bir vurgu Yönetmelikte bulunmakta iken –Madde 25- değişiklik için bulunmamaktadır).

8inci fıkraya önceki değerlendirmelerimiz paralelinde bir değişiklik önerilmiştir.

Sosyal ve teknik altyapı etki değerlendirmesi raporunun içeriğini düzenleyen 9uncu fıkrada ise, hem fıkra içeriği ile Taslak eki "EK 3- SOSYAL VE TEKNİK ALTYAPI ETKİ DEĞERLENDİRME RAPORU FORMATI" arasında uyumluluğu sağlayacak hem de uygulamada farklılıkları gidermeye yönelik değişiklikler ve ilaveler

4) İmar planı değişikliği teklifi, **plana esas jeolojik-jeoteknik veya mikro bölgeleme etüt raporu**, plan açıklama raporu, **sağlık**, sosyal ve teknik altyapı etki değerlendirmesi raporu birlikte sunulur.

.....

.....

8) **Her tür ve ölçekteki bu maddenin üçüncü fıkrası hükümlerinde açıklananlar hariç olmak üzere**, imar planı değişikliklerinde, **afet, sağlık, çevre ve iklim değişikliği ile** kentsel sosyal ve teknik altyapıya yönelik etkilerin belirlenmesi ve gerekli önlemlerin alınması amacıyla ayrıca Ek 3' de gösterilen formata uygun sosyal ve teknik altyapı etki değerlendirmesi raporu hazırlanır veya hazırlattırılarak, plan değişikliği teklifi ile birlikte idareye sunulur.

(9) **Sağlık**, Sosyal ve teknik altyapı etki değerlendirmesi raporunda;

TMMOB JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI GENEL MERKEZ

<p>İstenen plan değişikliğinin, kentsel sosyal ve teknik altyapı sisteminde oluşturacağı etkileri irdelenerek, yeni durumda ortaya çıkabilecek sorun ve donatı eksikliklerinin, olumsuz etkilerin azaltılmasına yönelik çözüm önerileri, plan kararlarında değerlendirilir.</p> <p>c) Sosyal ve teknik altyapı etki değerlendirme raporu, raporun içeriğinde yer alan hesaplama ve analizlerin niteliğine göre plan müellifi tarafından hazırlanır. İhtiyaç halinde konunun özelliğine göre diğer disiplinlerden destek alınır.</p>	<p>önerilmiştir.</p>	<p>a) Yapılmak istenen plan değişikliği alanı ile etki alanının, mevcut <u>jeolojik, afetsellik, iklim değişikliği ile</u> teknik altyapı kapasitesi ve çevreye ilişkin özelliklerinin ortaya konularak yürürlükteki plan ile karşılaştırılarak, mevcut durum ve yeni durum çerçevesinde, değişikliğin gerekçesi ile sorun ve ihtiyaç analizine yer verilir.</p> <p>b) İhtiyaç analizi çerçevesinde yapılmak istenen plan değişikliğinin, kentsel sosyal ve teknik altyapı sisteminde, <u>afet ve iklim değişikliği ile mücadele süreçlerinde ve çevre üzerinde</u> oluşturacağı etkileri irdelenerek, yeni durumda ortaya çıkabilecek sorun ve donatı eksikliklerinin, olumsuz etkilerin azaltılmasına yönelik çözüm önerileri, plan kararlarında değerlendirilir.</p> <p>c) <u>Sağlık</u>, Sosyal ve teknik altyapı etki değerlendirme raporu, <u>raporun içeriğinde yer alan hesaplama ve analizlerin niteliğine göre</u> plan müellifi <u>tarafından hazırlanır. İhtiyaç halinde konunun özelliğine göre diğer ve ilgili disiplinlerden meslek disiplinlerinin katılımı ile oluşturulacak ekip tarafından destek alınır hazırlanır.</u></p>
---	----------------------	--

TMMOB JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI GENEL MERKEZ

<p>EK 3- SOSYAL VE TEKNİK ALTYAPI ETKİ DEĞERLENDİRME RAPORU FORMATI</p> <p>GİRİŞ</p> <p>İÇİNDEKİLER</p> <p>1. ALANA VE ETKİ ALANINA İLİŞKİN GENEL BİLGİLER</p> <p>Alanın adı/mevkii, bağlı bulunduğu il ve ilçe</p> <p>Pafta, ada, parsel bilgileri</p> <p>Mülkiyet yapısı</p> <p>Plan değişikliği gerekçesi</p> <p>2. MEVCUT DURUM VE KAPASİTE TESPİTİ</p> <p>(Sınırları ve Etki Alanının Mevcut Teknik Altyapı Özelliklerinin belirlenmesi)</p> <p>Nüfus ve Yapı Yoğunluğu (standartlar, bahçe mesafeleri, yapı yükseklikleri)</p> <p>Ulaşım (taşıt, yaya, bisiklet, giriş ve çıkış,</p>	<p>20.02.2020 tarih ve 31045 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN” ile “Plan değişikliği tekliflerinde ihtiyaç analizini içeren sosyal ve teknik altyapı etki değerlendirme raporu hazırlanarak planı onaylayacak idareye sunulması” hüküm altına alınarak uygulamada zorunlu hale getirilmiş ve Taslakta getirilen bir yenilikle, “EK 3- SOSYAL VE TEKNİK ALTYAPI ETKİ DEĞERLENDİRME RAPORU FORMATI”nın içeriği düzenlenmiştir.</p> <p>Mevcut haliyle EK-3 yeralan Format hem yetersiz hem Yönetmelik içeriği ile uyumsuz hem de birçok konuda açıklıktan uzaktır. Bir yenilik olarak mevzuata kazandırılan bu raporları hazırlanmasına ilişkin tereddüt oluşmasına izin vermemek ve olumsuzlukların giderilebilmesi amacıyla değişiklikler ve ilaveler önerilmiştir.</p> <p>Öncelikle başlığın SOSYAL VE TEKNİK ALTYAPI ETKİ DEĞERLENDİRME RAPORU olmasına karşın Formatta sosyal etkiye yönelik bir başlık</p>	<p>EK 3-SAĞLIK, SOSYAL VE TEKNİK ALTYAPI ETKİ DEĞERLENDİRME RAPORU FORMATI</p> <p>GİRİŞ</p> <p>İÇİNDEKİLER</p> <p>1. ALANA VE ETKİ ALANINA İLİŞKİN GENEL BİLGİLER</p> <p>Alanın adı/mevkii, bağlı bulunduğu il ve ilçe</p> <p>Pafta, ada, parsel bilgileri</p> <p>Mülkiyet yapısı</p> <p>Plan değişikliği gerekçesi</p> <p>2. MEVCUT DURUM VE KAPASİTE TESPİTİ</p> <p>(Sınırları ve Etki Alanının Mevcut Teknik Altyapı Özelliklerinin belirlenmesi)</p> <p>Nüfus ve Yapı Yoğunluğu (standartlar, bahçe mesafeleri, yapı yükseklikleri)</p> <p>Ulaşım (taşıt, yaya, bisiklet, giriş ve çıkış, otopark,</p>

TMMOB JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI GENEL MERKEZ

<p>otopark erişim)</p> <p>Teknik Altyapı (İçme ve Kullanma Suyu Altyapısı, Atıksu Altyapısı, Yağmursuyu Kanalizasyonu Altyapısı, Elektrik İletim ve Dağıtım Altyapısı, İletişim Altyapısı)</p> <p>İklimlendirme (Güneşlenme, iklim, konumlanma, rüzgar)</p> <p>3. PLAN DEĞİŞİKLİĞİ SONRASI DURUM VE KAPASİTE TESPİTİ (Plan değişikliğinin gerçekleştirilmesi durumunda kentsel teknik altyapı etkileri)</p> <p>(Sınırları ve Etki Alanının Mevcut Teknik Altyapı Özelliklerinin belirlenmesi)</p> <p>Nüfus ve Yapı Yoğunluğu (standartlar, bahçe mesafeleri, yapı yükseklikleri)</p> <p>Ulaşım (taşıt, yaya, bisiklet, giriş ve çıkış, otopark, erişim)</p> <p>Teknik Altyapı (İçme ve Kullanma Suyu Altyapısı, Atıksu Altyapısı, Yağmursuyu Kanalizasyonu Altyapısı, Elektrik İletim ve Dağıtım Altyapısı, İletişim Altyapısı)</p> <p>İklimlendirme (Güneşlenme, iklim, konumlanma, rüzgar)</p>	<p>bulunmadığı görülmüştür. Böylesi bir başlığın Formata eklenmesi uygun olacaktır.</p> <p>Ayrıca Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından hazırlanan “Türkiye’nin İklim Değişikliği Uyum Stratejisi ve Eylem Planı”nda imar planları ile ilişkili olarak vurgulanan “deniz ve kıyı ekosistemleri”, “Su kaynaklarının yönetimi politikalarına entegrasyon” gibi iklim değişikliği konularının metne işlenmesi yararlı bulunmuştur.</p> <p>Formatın 4üncü maddesini oluşturan “YERBİLİMSEL VE RİSK ANALİZİ” başlığının yeterli anlaşılabilirliğe sahip olmadığı; anlatım bozukluğu içerdiği görülmektedir. Bu nedenle başlığın yeniden düzenlenmesi yararlı bulunmuştur. Öte yandan imar planlama sürecine girdi oluşturacak jeolojik ve kentsel risk faktörleri Formattaki örneklerinden çok daha fazladır. Bu nedenle hepsi olmasa bile en azından temel faktörlerin metne alınması gerekli ve yararlı bulunmuştur.</p>	<p>erişim)</p> <p>Teknik Altyapı (İçme ve Kullanma Suyu Altyapısı, Atıksu Altyapısı, Yağmursuyu Kanalizasyonu Altyapısı, Elektrik İletim ve Dağıtım Altyapısı, İletişim Altyapısı)</p> <p>İklimlendirme <u>ve İklim Değişikliği</u> (Güneşlenme, iklim, konumlanma, rüzgar, <u>deniz ve kıyı ekosistemleri, Su kaynaklarının yönetimi politikalarına entegrasyon, belediye/il bazındaki iklim değişikliği planıyla ilişki vb.)</u></p> <p><u>Afet Yönetim Sistemi (Acil Durum Tesisleri: itfaiye, hastahane vb.; afet zararlarını azaltıcı yaklaşım ve yöntemler, sakinim planı)</u></p> <p><u>Sosyal Etki ve Faktörler (...)</u></p> <p><u>Koruyucu halk sağlığına etki eden faktörler</u></p> <p>3. PLAN DEĞİŞİKLİĞİ SONRASI DURUM VE KAPASİTE TESPİTİ (Plan değişikliğinin gerçekleştirilmesi durumunda kentsel teknik altyapı etkileri)</p> <p>(Sınırları ve Etki Alanının Mevcut Teknik Altyapı Özelliklerinin belirlenmesi)</p> <p>Nüfus ve Yapı Yoğunluğu (standartlar, bahçe</p>
--	--	---

TMMOB JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI GENEL MERKEZ

<p>4. YERBİLİMSEL VE RİSK ANALİZİ (Deprem, tsunami, taşkın, heyelan, yanıcı ve patlayıcı riskler, yangın)</p> <p>5. ALTERNATİF-SENARYO</p> <p>6. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ (Yapılan tüm açıklamaların özeti, planın önemli altyapı etkilerinin sıralandığı ve gerçekleşmesi halinde olumsuz etkilerinin ve alınacak önlemlerin belirtildiği genel bir değerlendirme, analiz ve önerilerin yapılması)</p> <p>7. EKLER</p>		<p>mesafeleri, yapı yükseklikleri)</p> <p>Ulaşım (taşıt, yaya, bisiklet, giriş ve çıkış, otopark, erişim)</p> <p>Teknik Altyapı (İçme ve Kullanma Suyu Altyapısı, Atıksu Altyapısı, Yağmursuyu Kanalizasyonu Altyapısı, Elektrik İletim ve Dağıtım Altyapısı, İletişim Altyapısı)</p> <p>iklimlendirme <u>ve İklim Değişikliği</u> (Güneşlenme, iklim, konumlanma, rüzgar, <u>deniz ve kıyı ekosistemleri, Su kaynaklarının yönetimi politikalarına entegrasyon, belediye/il bazındaki iklim değişikliği planıyla ilişki vb.)</u></p> <p><u>Afet Yönetim Sistemi (Acil Durum Tesisleri: itfaiye, hastahane vb.; afet zararlarını azaltıcı yaklaşım ve yöntemler, afet müdahale ve sakinim planları, afet toplanma ve geçici iskan alanları)</u></p> <p><u>Sosyal Etki ve Faktörler (....)</u></p> <p><u>Koruyucu halk sağlığına etki eden faktörler</u></p> <p>4. YERBİLİMSEL (<u>Jeolojik-Jeoteknik</u>) <u>ÖZELLİKLER</u> VE RİSK ANALİZİ (<u>Jeolojik-jeoteknik:Deprem,</u></p>
---	--	--

**TMMOB JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
GENEL MERKEZ**

		<p><u>Depremsellik, Diri Fay Hatları ve bunlar için oluşturulan Tampon Bölgeler, sivilaşma, tsunami, taşkın ve Taşkın Yönetim Planları, heyelan ve Heyelan Envanter , Şehir Jeokimyası ve Tıbbi Jeolojik Riskler, Karstik ve Çöküntü Alanları, Yüzey ve Yeraltısuyu Havzaları, Jeolojik Miras Niteliğindeki Jeolojik Sitler, Madencilik ve Jeotermal ruhsatları)</u></p> <p><u>Kentsel Riskler:yanıcı ve patlayıcı riskler, yangın, tehlikeli kimyasal depolama ve dolun tesisleri, ulaşım sistemi ve alt yapılar, kültürel ve tarihi miras kapsamındaki yapılar, afet senaryoları)</u></p>
Madde 4-		

TMMOB JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI GENEL MERKEZ

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası
Hatay Sokak No: 21 Kocatepe/ANKARA
Tel: 0312 432 30 85 Faks: 0312 434 2388
www. Jmo.org.tr jmo@jmo.org.tr

Bilgi İçin: Deniz IŞIK GÜNDÜZ
Unvanı: Oda Sekreteri
Tel: 0 506 654 6818
e-posta: deniz@jmo.org.tr